

Rom 15, 30

30: Nå formaner jeg dere, brødre, ved Herren Jesus Kristus og ved Åndens kjærlighet, at dere kjemper sammen med meg i bønn til Gud for meg.

Nå formaner jeg dere, brødre ... Når apostelen nå tenker på sin reise til Jerusalem, da gripes han av tanken på hva som kan vente ham der. Her uttrykker han så et veldig behov for de kristnes forbønner. I v. 31 nevner han prøvelser han regner med å oppleve i Jerusalem; først og fremst hva som kan skje på grunn av motstandernes fiendskap. Dernest hvor betydningsfullt det var at kjærlighetsgaven han brakte med seg måtte bli mottatt på rett måte av de kristne. At dette siste i det hele tatt var noe det kunne settes spørsmålsteget ved, minner oss igjen om hvor store motforestillinger menigheten i Jerusalem virkelig hadde overfor brødre av hedninger. Ja, kanskje også hadde overfor denne apostelen. Mange oppfattet ham jo som om han skulle ha mye imot både jødene, mot loven og mot tempeltjenesten (se Apg 21: 21).

Disse bekymringene ligger inn over ham. Og hva gjør han så? Jo, han formaner på det sterkeste den unge menigheten i Rom om å støtte ham i bønn. Midt inne i en omtale av ærendet han har til Jerusalem, bryter han ut: "Nå formaner jeg dere, brødre, ved Herren Jesus Kristus og ved Åndens kjærlighet, at dere kjemper sammen med meg i bønn til Gud for meg". Han sier: Jeg "formaner" dere. Men straks føyer han til det som vil være den største drivkraften til at formaningen kan bli fulgt opp. Og da sier han først: ved Herren Jesus Kristus. Med dette vil han si: Like så kjært det er for dere å gjøre noe som er til vår Herre Jesu Kristi velbehag, med samme mål ber jeg at dere hjelper meg i deres forbønner. For å formane noen ved Herren Jesus Kristus, eller be noen gjøre noe "for Kristi skyld", forutsetter alltid at Kristus er dyrebar for den som formaner eller oppfordres, og innebærer at han må ville gjøre det for Kristi skyld. Dernest sier Paulus: og ved Åndens kjærlighet. Dvs. på grunn av, eller drevet av, den kjærlighet Ånden har virket i oss. Det må være den kjærligheten som må forplikte dere og drive dere til å hjelpe meg med deres forbønner.

Deretter nevner han det de formaner til: at dere kjemper sammen med meg i bønn til Gud for meg. Som så mange andre steder taler apostelen her om den tankevekkende sannheten; hvordan vi bare med vår forbønn over store avstander kan hjelpe en Kristi tjener i hans store og viktige arbeid. Denne sannheten ligger til grunn for alle formaninger til forbønn, og det finner vi i alle apostlenes brever (se f. eks. 2Kor 1: 11, Fil 1: 19, Ef 6: 19, Kol 4: 3, 12, Filem 22 m. fl.). Så har da også Herren Kristus selv formant sine svake disipler til forbønn for sitt rike da han sa: "Be høstens Herre å drive ut arbeidere til sin høst". Men forbønn forutsetter fullt og helt troen på at Gud virkelig vil bønnehøre. Ofte stikker vårt hjertes vantro seg fram i tankene. Bønnen er vel alltid nyttig for den som ber, tenker vi. Samfunn med Gud i bønn må jo ha stor betydning for den som ber. Men hva nytte kan min forbønn ha for et menneske langt borte, som jeg kanskje nesten ikke kjenner? - Det er altså en forutsetning at jeg virkelig tror at vår store Gud skal gripe inn på grunn av min forbønn.

Her kunne så noen innvende: Men Gud er jo selv kjærligheten. Og hans høyeste vilje er jo, uavhengig av min forbønn, å gjøre godt mot alle mennesker. Hvordan skal vi så oppfatte dette at han likevel formaner oss til forbønn? Hvorfor gjør han ikke bare på grunn av sitt hjertes kjærlighet alt det gode vi ber om, uten at vi nødvendigvis ber? Svaret på det er klart og greit: Dette er en uomtvistelig lov for Guds nådehusholdning på jord. Han vil vende alle mennesker til seg ved at jordens barn skal be til ham. Og på deres bønner skal han møte dem og bønnehøre dem. David sier i Sal 65: 3: "Du hører bønn, alt kjød kommer til deg". Det samme sier Paulus i 2Kor 1: 11: "når også dere hjelper oss med forbønn, for at det kan komme takk for oss fra mange mennesker, for den nådegaven som er gitt oss ved manges forbønn". Dette er hemmeligheten. Når du ber får du deretter erfare hvordan Gud hører og gir oss det gode vi har bedt om. Da får vi kjenne hvem Gud er, vi erfarer hans nærvær, hans kjærlighet og makt. Så ser vi velsignelsen som følger av denne Guds ordning.

Og denne Guds grunnlov må vi nok huske på, så vi ikke fristes til å tenke at våre bønner i seg selv har så stor betydning at de fortjener noe som helst, eller beveger Gud. Som om han ikke, helt uavhengig av oss, skulle være villig til å gjøre alt mulig godt. Guds gode vilje eksisterer før og uavhengig av alle våre bønner. Likevel får vi ikke uten bønn det samme som gjennom bønn. Og like galt som det ville være å knytte vår forventning opp til vår egen bønn, istedenfor utelukkende på Guds nåde og Kristi fortjeneste. Like galt ville det være om vi unnlot å be fordi Gud i seg selv er nådig og barmhjertig.

Gjennom syndefallet er våre hjerter så fordervet at de alltid vil i feil retning. De viker fra Veien, enten til høyre eller til venstre. Enten griper vantroen oss, så vi ikke ser betydningen av forbønn. Eller vi gjør forbønnen til en avgud, og tenker at hvis et eller annet særdeles benådet menneske vil be for oss, ville nok Gud bevegges til å høre. Hvor langt denne siste villfarelsen kan gå, ser vi i den kirken hvor døde eller levende helgeners forbønn påkalles langt mer enn den store forbederen Kristus, som derimot blir skjøvet til side og erstattet med nye stedfortredere mellom synderen og Stedfortrederen.

Til alle tider har slike avvik eksistert, og fratatt mennesker den store trøsten at Gud bare for Kristi skyld vil høre selv den mest elendige synderen. Fratatt dem trøsten om at uansett hvordan og hvor de er, så har de den store forbederen og hjelperen hos seg. At hvem som helst i Kristi navn selv kan tre fram for Faderen i full visshet om at han bare for sin Sønns skyld vil høre oss. Men en slik forvrengning av forbønnens verdi kan ikke tilintetgjøre den store sannheten som Kristus og hans apostler har åpenbart; at Gud virkelig også vil høre svake menneskers forbønn. Bare slik det nå er uttrykt: "for at det kan komme takk for oss fra mange mennesker" - bare for at alt kjød skal vende seg til Gud.

Så har det også vært Herrens lyst og vilje at alle Guds barn i kjærlighet samdrektig skulle kjempe sammen, slik Paulus her former det: "at dere kjemper sammen med meg i bønn til Gud for meg". Det

samme sier han også når han senere skriver til kolosserne fra Rom. Han hilser fra Epafras og sier at "han strider alltid med iver for dere i bønn" (Kol 4: 12). Men vi kan vel ikke gi noe sterkere bilde på forbønnens betydning, enn når den store apostelen Paulus med all sin åndelige erfaring likevel så inntrengende oppfordrer den unge menigheten i Rom til å hjelpe ham med forbønn.

Og når Paulus trodde han hadde bruk for brødrenes forbønn, hvem av oss skulle så ikke ha behov for det samme? Det er også ganske underlig å se hvordan Paulus i 1Tim 2: 1-4 ikke bare formaner til at det blir gjort forbønn for alle mennesker, for konger og alle som har myndighet osv., men også sier at dette er "godt og velbehagelig i Gud, vår Frelsers øyne, han som vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse". Det er som om han vil si at nettopp fordi "Gud vil at alle mennesker skal bli frelst", - så er det velbehagelig for ham at vi ber for alle mennesker. Her ser vi samtidig at Guds kjærlige nidkjærhet for at alle mennesker skal bli frelst, eksisterer før vi begynner å be. Men at vår forbønn likevel skal være et middel til at dette skjer. Og når en apostel i vår tekst formaner sine brødre til forbønn, bør det ganske visst også være en påminnelse til oss om særskilt å be for dem som lærer rett etter Guds Ord og Ånd. Disse er nok mer kjent i Ordet, og har ofte langt mer anledning enn oss til å omgåes Ordet og Ordets venner. Men de har også tilsvarende store prøvelser, fristelser og anfektelser av alle åndelige fiender (Sir 2: 1), og selv er de bare svake mennesker som "har denne skatten i leirkar" (2Kor 4: 7). - Så nevner Paulus det han spesielt trenger brødrenes forbønn for: